

Необходим ли е голям завод за изгаряне на отпадъци в София?

Новини | Общество | на 04.04.2023 07:00 | от Рая Лечева

Защо говорим за това?

София се отказа от проекта за нов завод за изгаряне на отпадъци - поне засега.

Всеки продукт преминава през три етапа - производство, консумация, отпадък. Къде отиват толкова много отпадъци?

Знаеш ли защо за проблема с отпадъците се говори толкова много напоследък? Ами защото преди изобщо не е бил така сериозен.

В миналото хората имали по-малко неща, а вещите се поправяли до последно. На първия учебен ден децата връщали старите си тетрадки, за да получат нови учебници. Опаковките били най-вече от хартия. Стъклените буркани се ползвали многократно. На сметището отивало само това, което било наистина ненужно.

През годините технологиите се развили. Хората забогатели, а стремежът да имаме всичко ставал все по-силен. Започнали да се произвеждат много повече продукти. Появила се пластмасата, която бързо завладяла света, защото е лека и удобна за пренасяне. Много от материалите, вместо да се ползват повторно, се хвърляли директно на сметището. Боклукът ни се променил и сметищата започнали да се препълват. Планини от отпадъци започнали да завземат природата и градовете ни.

Но една нова технология обещавала да поправи това - заводите за изгаряне на отпадъци. Хората решили, че това ще сложи край на проблема с тоновете отпадъци. С изгарянето на боклука дори най-упоритите пластмаси магически се изпарявали, вместо да пълнят сметищата. А от горенето се произвеждат ток и топлина. Тази топлина се използва за отопляване на градовете. Затова много градове били във възторг и в края на 20 век модерни заводи вече се появявали по целия свят. Те били красиви отвън, но криели отровни тайни.

Защо много градове вече се отказват от тази технология?

При изгарянето се отделят **вредни парникови газове**. Според изследванията въпреки модерните филтри все пак има високи нива на опасни замърсители. Те увеличават случаите на **ракови заболявания, болести на дихателната система** и други. В резултат на това по света подхвърлят се преосмисля. Нови проекти се отхвърлят, а съществуващи инсталации вече се затварят.

А България **тепърва** иска да строи такъв завод.

Идеята за този проект е стара. Действително такива заводи има и в други европейски градове като Стокхолм и Виена.

Защо проектът у нас се оказа много спорен? Планът е заводът да бъде **в центъра на София**. Според екологите изгорелите газове ще замърсяват допълнително въздуха на един от най-мръсните европейски градове, а именно нашата столица. Градът се намира в котловина, заради което **мръсният въздух тук се задържа по-дълго**, за разлика от други градове. Столична община искаше да финансира този проект по европрограма, но се забави твърде много.

Кметът на София Йорданка Фандъкова каза обаче, че общината ще търси пари за изграждането му от други програми. Сметището в София е пълно и боклукът трябва да отиде някъде. Сега отпадъците на София ще се карат до големи предприятия в страната, които изгарят боклука. Общината ще плаща много скъпо на тон отпадък като го вози далеч от града.

А има други алтернативи?

Можем ли да имаме икономика без отпадъци? Може би не, но може да търсим решения за образуване на по-малко боклук още вкъщи и да ползваме по-малко опаковки. Стоките да се използват многократно, да се поправят лесно или да се рециклират. За да се случва това ние трябва спешно да започнем да събираме боклука разделно. Повечето от него ще се преработва, използва повторно и няма да има нужда да отива на сметището.

Сега твоите родители плащат такса за събиране и почистване на боклука към общината. Наричаме я "такса смет". Но тя не зависи от количеството на отпадъка, а от големината на жилището. Така баба и дядо плащат по-висока такса, защото живеят в къща, а вашето семейство, което живее в малък апартамент, плаща по-малко, нищо че образува повече боклук. Градовете трябва да действат спешно, за да променят тази несправедливост. А ние да направим всичко възможно да правим по-малко боклук - а което все пак се получи, да го събираме разделно.

Може да научиш повече защо заводите за изгаряне дойдоха на мода тук: <https://youtu.be/wWyVA8svOTE>

Въпросника към тази статия можеш да решиш онлайн на:
[/book/2824-neobhodim-li-e-golyam-zavod-za-izgaryane-na-otpadatsi-v-sofiya](#)

Сканирай този QR-код и влез директно във въпросника ->

©"Вижте" е издание на Фондация Гутенберг 3.0. Всички права са запазени

